

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 08
Ταχ. Κώδικας: 105 59 - Αθήνα
Πληροφορίες: Κ. Λιακόπουλος
Τηλέφωνο: 2144055235
e-mail: kostis.liakopoulos@gmail.com

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Επαναφορά τιμητικής ισόβιας Σύνταξης στην Πολύτεκνη Μητέρα»

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. **5292/25-06-2024** Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ κ.κ. Αικατερίνη Σπυριδάκη, Αικατερίνη Καζάνη και Γεώργιο Μουλκιώτη, αναφορικά με το ως άνω θέμα, σας ενημερώνουμε ότι:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 21 του Συντάγματος «η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, [...] τελούν υπό την προστασία του Κράτους». Επιπλέον, στην παρ. 2 του ανωτέρω άρθρου του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Πολύτεκνες οικογένειες [...] έχουν δικαίωμα ειδικής φροντίδας από το Κράτος».

Ωστόσο, η συνταγματική επιταγή για την ειδική μέριμνα του κράτους στις πολύτεκνες οικογένειες δεν θέτει συγκεκριμένο κανόνα ο οποίος εφαρμόζεται μεμονωμένα, αλλά αποτελεί κατευθυντήρια διάταξη μέσω της οποίας το κράτος προσδιορίζει το είδος και την έκταση αυτής της μέριμνας και εξειδικεύει τα μέτρα και τους μηχανισμούς προστασίας με κριτήριο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αναγκών, σε σχέση με τις εκάστοτε υφιστάμενες οικονομικές, κοινωνικές και αναπτυξιακές δυνατότητες του κράτους.

Στο πλαίσιο αυτό καθιερώθηκε νέο νομοθετικό πλαίσιο οικογενειακών επιδομάτων το οποίο προέβλεπε ρητά (υποπεριπτώσεις 14 και 15 αρ. πρώτου παρ. ΙΑ. υποπαρ. ΙΑ2 του ν. 4093/2012, ΦΕΚ 222/Α') ότι έπαυε να ισχύει κάθε προηγούμενη ρύθμιση που αντίκειται στις διατάξεις του, όπως η προϊσχύουσα διάταξη της παρ 3 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990, όπως ίσχυε μέχρι 31.12.2012, περί χορήγησης της ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας.

Το μέτρο της ισόβιας σύνταξης του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 χορηγούνταν στην πολύτεκνη μητέρα μετά την ενηλικίωση των τέκνων της. Το μέτρο αυτό δεν στόχευε ειδικά στην ενίσχυση και προστασία για την ανατροφή των παιδιών αφού χορηγούνταν μετά την ενηλικίωσή τους, αλλά είχε τη μορφή συνταξιοδοτικής παροχής γι' αυτό και τιτλοφορούνταν «ισόβια σύνταξη». Όμως η μητέρα προστατευόταν (κατά τον ως άνω χρόνο) συνταξιοδοτικά είτε εξ ιδίου δικαιώματος, είτε ως σύζυγος, είτε ως ανασφάλιστη από τον Ο.Γ.Α.

Για το λόγο αυτό, ο νομοθέτης έκρινε με δεδομένο ότι η γυναίκα – μητέρα καλυπτόταν συνταξιοδοτικά και με δεδομένο το καθεστώς των δημοσιονομικών μεγεθών της χώρας και των δανειακών συμβάσεων, ότι έπρεπε να προβεί σε εξορθολογισμό των επιδομάτων με

συγκεκριμένα αντικειμενικά κριτήρια, όπως αριθμός παιδιών, χρόνος ενηλικίωσης, χρόνος περάτωσης σπουδών κτλ για οικογένειες που έχουν πραγματική ανάγκη στήριξης. Έτσι η προστασία της οικογένειας και των παιδιών κατά το άρθρο 21 του Συντάγματος πληρούνταν μετά την κατάργηση της ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας δυνάμει του ν.4093/2012, με τα ακόλουθα επιδόματα:

- 1) Ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων: Με το αρ. πρώτο παρ ΙΑ. υποπαρ. ΙΑ2 του ν. 4093/2012 θεσπίστηκε οικογενειακό επίδομα το οποίο καταβαλλόταν από το πρώτο παιδί σε οικογένειες χαμηλού ή μεσαίου εισοδήματος.
- 2) Ειδικό επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων: Οι οικογένειες τριτέκνων και πολυτέκνων απολάμβαναν σωρευτικά το ειδικό επίδομα τριτέκνων /πολυτέκνων (Ν.4141/2013-ΦΕΚ 81/Α και Ν. 4170/2013-ΦΕΚ 163/Α) καθώς και το ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων (Ν. 4093/2012-ΦΕΚ 222/Α και 4141/2013-ΦΕΚ 88/Α) και μάλιστα, για το πρώτο από τα ανωτέρω επιδόματα με ευνοϊκή κλιμάκωση εισοδήματος ανά τέκνο από το τέταρτο τέκνο και άνω.

Τα ανωτέρω επιδόματα χορηγούνταν στους δικαιούχους από τη γέννηση έως και την ηλικία των δέκα οκτώ ετών των τέκνων ή έως την ηλικία των είκοσι τεσσάρων ετών, αν σπούδαζαν.

Με το άρθρο 214 του ν.4512/2018 (5/Α'), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν.4659/2020 (21/Α'), τα οικογενειακά επιδόματα αντικαταστάθηκαν από ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, το οποίο χορηγείται πλέον λαμβάνοντας υπόψη:

- τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων
- το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα
- την εισοδηματική κατηγορία κάθε οικογένειας.

Το επίδομα παιδιού καταβάλλεται στοχευμένα στις οικογένειες με παιδιά, που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη ανάγκη και για το λόγο αυτό υπολογίζεται βάσει κλιμακούμενου εισοδηματικού κριτηρίου για την ενίσχυση των ασθενέστερων οικονομικά δικαιούχων.

Η διαδικασία της χορήγησης του επιδόματος παιδιού, καθορίστηκε με την αρ.Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/2018 (57/Β') απόφαση, όπως ισχύει.

Σε ό,τι αφορά στην αναφερόμενη στην Ερώτηση υπ' αριθ. 791/2018 (Τμήμα Α') απόφαση του Σ.τ.Ε. (7μ), δυνάμει της οποίας το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί του προδικαστικού ερωτήματος, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 3900/2010 «εάν η κατάργηση, με το εδ. 12 της υποπαρ. ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, της προβλεπόμενης από την παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 ισόβιας σύνταξης πολυτέκνου αντικείται στην παρ. 2 του άρθρου 21 του Συντάγματος, σύμφωνα με την οποία οι πολύτεκνες οικογένειες έχουν δικαίωμα ειδικής φροντίδας από το κράτος», το Δικαστήριο έκρινε ότι η κατάργηση της υπό κρίση παροχής δεν αντικείται στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 2 του Συντάγματος, καθότι:

« [...] η ισόβια σύνταξη πολύτεκνης μητέρας της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (όπως η παράγραφος αυτή είχε τροποποιηθεί και ίσχυε μέχρι την κατά τα ανωτέρω κατάργησή της από 1.11.2012 βάσει της περ. 12 της υποπαρ. ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012) αποτελούσε κρατική παροχή κοινωνικού-προνοιακού χαρακτήρα, μη συναρτώμενη προς την ύπαρξη ασφαλιστικής σχέσεως ή προς προϋποθέσεις που προσδιάζουν σε ασφαλιστική παροχή [...], αφού δεν συνδεόταν με την καταβολή εισφορών, κατεβάλλετο δε ασυνδέτως προς την καταβολή οποιασδήποτε άλλης κοινωνικής παροχής ή αμοιβής, μισθού, συντάξεως (κοινωνικοασφαλιστικής παροχής), αποζημιώσεως (βλ. σχετικά Σ.τ.Ε. 1095/2001). Η εν λόγω παροχή εχορηγείτο εφ' όρου ζωής, ως επιβράβευση της πολύτεκνης μητέρας, μετά την ενηλικίωση των τέκνων της και την ολοκλήρωση των σπουδών τους (δηλαδή μετά τη συμπλήρωση του 23ου ή 25ου έτους της ηλικίας τους) και μετά τη διακοπή καταβολής του πολυτεκνικού επιδόματος της παρ. 3 του άρθρου 63 του ίδιου ν. 1892/1990 (όπως η παράγραφος αυτή είχε τροποποιηθεί και ίσχυε πριν από την κατάργησή της από 1.1.2013 βάσει των περ. 14 και 16 της ίδιας υποπαρ. ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012),

το οποίο εχορηγείτο για την αντιμετώπιση των αυξημένων οικογενειακών δαπανών που συνεπάγεται η αύξηση του αριθμού των τέκνων και προς στήριξη των τέκνων για όσο διάστημα ήσαν εκτός παραγωγικής διαδικασίας. Εξάλλου, η εν λόγω παροχή ανερχόταν κατά τον χρόνο καταργήσεώς της σε 102 ευρώ μηνιαίως, το δε έτος 1997 σε 23.000 δραχμές ή 67,49 ευρώ μηνιαίως και αναπροσαρμοζόταν έκτοτε κατ' έτος με βάση τον δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους (άρθρο 39 παρ. 7 του ν. 2459/1997).

Μεταγενεστέρως δε με τον ν. 3918/2011, για λόγους που άπτονταν της έκτακτης δημοσιονομικής συγκυρίας, ήρθη η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή της ισόβιας συντάξεως (όπως άλλωστε και των λοιπών παροχών υπέρ των τρίτεκνων και πολύτεκνων οικογενειών, βάσει των άρθρων 42 παρ. 7 και 43 παρ. 6 του ν. 3918/2011), το ποσό της οποίας παρέμεινε σταθερό στα επίπεδα του 2010 και στρογγυλοποιήθηκε στην ακέραιη μονάδα προς τα κάτω (βλ. το σχετικό απόσπασμα της αιτιολογικής εκθέσεως του ν. 3918/2011). Ενόψει του κατά τα ανωτέρω ύψους της, η ισόβια σύνταξη πολύτεκνης μητέρας δεν εχορηγείτο με σκοπό τον βιοπορισμό της τελευταίας, όπως συμβαίνει στις συντάξεις που αποτελούν κοινωνικοασφαλιστικές παροχές και η χορήγησή τους συνδέεται με την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών, τη συμπλήρωση ελαχίστου χρόνου ασφαλίσεως κ.λπ., αλλά είχε τιμητικό χαρακτήρα. Εξάλλου, με τις προαναφερθείσες διατάξεις του ν. 4093/2012 επιδιώχθηκε, όπως προκύπτει από την οικεία αιτιολογική έκθεση, αναμόρφωση και εκλογίκευση των μέχρι τότε οικογενειακών επιδομάτων, ενόψει και της οξείας δημοσιονομικής κρίσεως, με τη χορήγηση νέου επιδόματος (ενιαίου επιδόματος στήριξης τέκνων) από το πρώτο παιδί, παρέχεται δε έτσι, κατ' αποτέλεσμα, μεγαλύτερη στήριξη στις οικογένειες με περισσότερα από ένα παιδιά και, συνεπώς, και στις πολύτεκνες οικογένειες.

Παράλληλα, με τις ανωτέρω διατάξεις του ν. 4141/2013, όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, ελήφθη ειδική πρόνοια υπέρ των πολύτεκνων οικογενειών με τη χορήγηση επιπλέον επιδόματος (ειδικού επιδόματος τρίτεκνων και πολυτέκνων) και την παρεχόμενη, με τον τρόπο αυτόν, μείζονα κοινωνική προστασία στις πολύτεκνες οικογένειες. Με το σύστημα αυτό ρυθμίσεως της κρατικής φροντίδας υπέρ των πολυτέκνων, καθώς και των οικονομικώς αδύναμων οικογενειών (με ένα τουλάχιστον εξαρτώμενο τέκνο), ενόψει και της δυσμενέστατης οικονομικής συγκυρίας κατά τον χρόνο θεσπίσεως των ως άνω μέτρων (δηλαδή το 2013), εκπληρώνεται η υποχρέωση του κοινού νομοθέτη που απορρέει από το άρθρο 21 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος για την προστασία της πολύτεκνης οικογένειας και της οικογένειας εν γένει (πρβ. Σ.τ.Ε. 1087/2017 Ολομ.), εξυπηρετείται δε ο σκοπός για τον οποίο θεσπίσθηκε, κατά τα προεκτεθέντα (βλ. σκέψη 8), η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 21 του Συντάγματος, δηλαδή η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της Χώρας, η εξυπηρέτηση του οποίου συνιστά και λόγο γενικότερου δημοσίου συμφέροντος (βλ. σχετικά Σ.τ.Ε. 1095/2001, 3675/1996 κ.ά.).

Εξάλλου, για τη διατήρηση ενός επιπέδου αξιοπρεπούς διαβιώσεως, μετά τη διακοπή καταβολής του πολυτεκνικού επιδόματος, για όσες πολύτεκνες μητέρες δεν εργάζονται ούτε συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή φορέα κοινωνικής ασφαλίσεως ούτε έχουν άλλους πόρους ή περιουσιακά στοιχεία (κινητά ή ακίνητα) και το οικογενειακό εισόδημα είναι πολύ χαμηλό, είναι δυνατή, εφόσον πληρούνται τα σχετικά κριτήρια, η ένταξη στο προνοιακό πρόγραμμα ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος – εγγυημένου κοινωνικού εισοδήματος [...] ή στο μετέπειτα, επίσης αμιγώς προνοιακού χαρακτήρα, πρόγραμμα κοινωνικού εισοδήματος αλληλεγγύης (Κ.Ε.Α.) [...]. Περαιτέρω, είναι δυνατή, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου, η λήψη από τον Ο.Γ.Α. της (προνοιακού χαρακτήρα) μηνιαίας συντάξεως ανασφάλιστων υπερηλίκων του ν. 1296/1982 (Α' 128), όπως είχε τροποποιηθεί (τελευταία τροποποίηση με το άρθρο πρώτο, παρ. ΙΑ, υποπαρ. ΙΑ.6, περ. 5 του ν. 4093/2012), παροχή η οποία έχει ήδη αντικατασταθεί από το χορηγούμενο από τον Ο.Γ.Α. επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπερηλίκων, βάσει του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 (Α' 85/12.5.2016). Υπό τα ως άνω δεδομένα, η κατάργηση της ισόβιας συντάξεως πολύτεκνης μητέρας με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του ν. 4093/2012 δεν αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 2 του Συντάγματος».

Σε ό,τι αφορά τις πολύτεκνες οικογένειες, όσα έχει υλοποιήσει η Κυβέρνηση έχουν πολύ άμεση επιρροή στις ζωές τους. Μέτρα, τα οποία έχουν επιτευχθεί με πολλή δουλειά και σε εξαιρετικό κλίμα συνεργασίας με τα συναρμόδια Υπουργεία. Πιο συγκεκριμένα:

- Η αύξηση του επιδόματος γέννησης στα 3.500€ για όσες γυναίκες γεννούν 4 και άνω παιδιά. Για το 2023 χορηγήθηκαν επιδόματα συνολικού ύψους (μαζί με τα αναδρομικά της αύξησης) 8.179.500 ευρώ σε 2.337 μητέρες, ενώ για το 2024 κατά μ.ο. χορηγούνται μηνιαίως επιδόματα σε 180 μητέρες. Θυμίζουμε ότι η αύξηση αυτή κατέλαβε όσες γυναίκες γέννησαν από 01/01/2023.
- Το επίδομα παιδιού καταβάλλεται στοχευμένα στις οικογένειες με παιδιά, που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη ανάγκη και για το λόγο αυτό υπολογίζεται βάσει κλιμακούμενου εισοδηματικού κριτηρίου για την ενίσχυση των ασθενέστερων οικονομικά δικαιούχων. Μάλιστα, από 1/1/2024 υπάρχει αύξηση του επιδόματος παιδιού, η οποία επηρέασε και τις πολύτεκνες οικογένειες. Ειδικότερα, για τέσσερα παιδιά (και άνω), οι δικαιούχοι λαμβάνουν 220 ευρώ από 170 ευρώ, με ετήσιο όφελος 600 €. Για το 2023 δόθηκαν 77.194.481 ευρώ σε 18.714 δικαιούχους με τέσσερα παιδιά και άνω, ενώ τώρα, με την επικείμενη πληρωμή εκτιμούμε ότι θα δοθούν 12.000.000 € σε 16.000 δικαιούχους με τέσσερα παιδιά και άνω.
- Στα προγράμματα του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας ΛΑΕ-ΟΠΕΚΑ του έτους 2024 συμπεριλαμβάνεται και το πρόγραμμα παροχής χρηματικών βοηθημάτων σε πολύτεκνες μητέρες. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε 1.000 πολύτεκνες μητέρες. Το ποσό που χορηγείται ανέρχεται σε 1.000€ σε κάθε μία από τις χίλιες πολύτεκνες μητέρες, 1.000.000€ δηλαδή.
- Προχωρήσαμε και σε έμμεσα μέτρα. Με την αναπροσαρμογή της έκπτωσης φόρου αυξήθηκε το αφορολόγητο κατά 1.000 ευρώ για οικογένειες που έχουν παιδιά. Αυτό συνεπάγεται ότι μια οικογένεια με τέσσερα παιδιά, από έκπτωση φόρου ύψους 1.340€ που είχε το 2023, το 2024 θα έχει έκπτωση φόρου 1.580€, με το ετήσιο όφελος να ανέρχεται σε 240€.
- Μειώθηκε ο ΦΠΑ για βρεφικά είδη από 24% σε 13%, γεγονός που επηρέασε έμμεσα και τις πολύτεκνες οικογένειες.
- Καταργήθηκε για τους πολύτεκνους ο Φόρος Πολυτελούς Διαβίωσης για εξαθέσιο και άνω επιβατικό ΙΧ, όπως έχει ήδη προβλεφθεί για τα άτομα με αναπηρία, λόγω των οικογενειακών αναγκών μεταφοράς και όχι για όλους πολυτέλειας.
- Διευρύνθηκε το κατασκηνωτικ'π πρόγραμμα για παιδιά, ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία Οικογένειας αυξάνοντας σημαντικά τον αριθμό των ωφελούμενων από τις 12.350 στις 13.595. Η συμμετοχή των παιδιών των πολύτεκνων οικογενειών στις Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος γίνεται δωρεάν, χωρίς την καταβολή ποσού συμμετοχής.
- Επιπλέον και η στεγαστική πολιτική έχει ειδική μέριμνα για τους πολύτεκνους. Στο πρόγραμμα Σπίτι μου, που έχει μεγάλη ανταπόκριση, υπάρχει πρόβλεψη ώστε ειδικά για τις τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες, να πραγματοποιείται από το πρόγραμμα ολική επιδότηση επιτοκίου (100%), μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο περαιτέρω το κόστος απόκτησης πρώτης κατοικίας για αυτές τις πληθυσμιακές ομάδες. Ως εκ τούτου, έχουν υπαχθεί στο πρόγραμμα 680 τρίτεκνοι και 104 πολύτεκνοι αιτούντες, δηλαδή πάνω από 2.500 ωφελούμενοι θα ζουν σε προσιτή και ποιοτική στέγη.

- Σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι πολύτεκνοι πλέον αιτούνται και λαμβάνουν το Πιστοποιητικό Πολυτεκνικής Ιδιότητας (ΠΠΙ) που εκδίδει η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, στη θυρίδα τους στο gov.gr.
- Σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημιουργήθηκε μια νέα τρίτη κατηγορία Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (ΚΟΤ Γ). Ειδικότερα, θεσπίζεται για τις πολύτεκνες οικογένειες ένα νέο ειδικό τιμολόγιο ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό να μειωθεί δραστικά το ενεργειακό τους κόστος.
- Τα εισοδηματικά κριτήρια που εφαρμόζονται για την ένταξη των πολύτεκνων οικογενειών είναι ιδιαίτερα διευρυμένα. Ειδικότερα, για οικογένεια με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα, το ανώτατο ετήσιο εισοδηματικό όριο ορίζεται σε 50.000€, ενώ για κάθε επιπλέον εξαρτώμενο τέκνο προστίθεται το ποσό των 2.500€, μέχρι του συνολικού ορίου των 70.000€ ανεξαρτήτως του αριθμού των μελών της οικογένειας, με αποτέλεσμα το 95% των οικογενειών με τέσσερα τέκνα και άνω να καθίστανται δικαιούχοι.

Σε μία περίοδο μεγάλων προκλήσεων το κράτος έχει την θεμελιώδη υποχρέωση να μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια και να εμπνεύσει την αισιοδοξία στο κοινωνικό σύνολο. Η προσπάθεια είναι φιλόδοξη και θα πρέπει να αποτελέσει το κάλεσμα που θα ενεργοποιήσει και θα ενώσει όλους τους Έλληνες. Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας αφουγκράζεται τις προτάσεις των πολιτών που αντιλαμβάνονται την σπουδαιότητα του ζητήματος και την ανάγκη να αντιμετωπίσουμε από κοινού μια εθνική κοινωνική πρόκληση και να προχωρήσουμε με τόλμη στο μέλλον.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ